

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.Felsőn szerkesztő: Dr. Kies Pál.
FELŐLŐN SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessowly-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk

Tartalékos hazaárulók.

Makó, december 19.

Azt a nagy, nemzeti veszedelmet, amelyet az ország következetes, pártihatalmi célzattal ügött korrumpálása rejt magában, rövidebben, szabatosabban és kifejezőbben aligha lehet megjelölni, mint Váczsonyi Vilmos tette a külügyi vitában elmondott beszédében.

Az ország korrumpálásával — mondotta — tartalékos hazaárulókat nevelünk magunknak, mert aki ma eladja husz koronáért, az holnap kétszerannyiért árulja az ellenségnek, hol táboroz a mi hadseregünk.

Azok, akik pénzért eladták legértékesebb közjogukat, a szavazatukat, megérdemlik, hogy róluk így beszéljenek, hogy őket minden, a nemzet ellen való bűnre képeseknek ítélje a közvélemény.

De vajon mit érdemelnek azok, akik következetes, céludatos, lelketlen munkával igyekeztek és igyekeznek kipusztítani a nép lelkéből az erkölcsöt csak azért, hogy azt megközelíthetlenné, aljas céljaik számára hozzáférhetővé aljasítván, hatalmat alapíthassanak az erkölcsstelenségre.

A tartalékos hazaárulóknak tehát már olyan nagy hadseregével rendelkezünk, hogy bátran lehet velük hadat viselni a nemzeti gondolat, a nemzeti becsület ellen.

Az ország lerongyolódott a gazdasági válság alatt és bankok, amelyek hazafias lelkesedésből ontották a milliókat a tartalékos hazaárulók seregének toborozásához, nem sietnek, tőkék és hitelük nagy erejével a tönk szélén bukdácsoló közgazdasági helyzet javítására.

Százezrekre rug a munkanélküliek szomorú serege és az állam, melynek kormányza szerződéseket meghosszabbításáért, játékbank engedélyezéséért milliókat tudott szerezni a pártkassza számára tehetetlenül állja munkátlanág rémével szemben.

Hogyan van az, ez a kínzó kérdés, hogy az ország mindezt tűri? Hiszen más körülmények között ilyen helyzetben forradalmi szelek súvólnának.

Megfelel rá a mélyen szántó ész; nyugodva tartja az országot a tartalékos hazaárulók rettenetesen tölemelt létszámú serege.

A mesterségesen nagyra nevelt erkölcsstelenség, a felcsigázott kapzsiság, a mértéktelen élvezetekon meghízott önzés feneketlen tarisznyájával állja el az utját a jogos érdekek kielégítésének.

A törvény fékjéről elszabadult bűn foglal le magának minden előnyt és az elvonultság odujába íz vissza minden nemzeti erényt.

Birói ítélet bebörtönzi a választót, aki pénzért eladta szavazatát és két héttel később föláll a király miniszterelnöke a törvényhozás termében, hogy eldicsekedjék vele, miként adták össze aradi pártihvei százezreket az aradi szavazatok megvásárlására: sőt ráadásul magyar báróvá teszi az adakozót.

Birói ítélet bélyegzi meg a pártkassza megtöltőjét, akivel aztán a miniszterelnök naponta tüntetőn szorongat kezét s akit aztán a király asztalához is meghívhat az, ki pártját és hatalmát a megbélyegzett művelőnek köszönheti.

Hogyan zudulhasson itt föl tisztító viharával az erkölcs haragja? Hogyan kaphasson erőhöz a bűnöző erény, ha nyílt fórumon minden nap arcul ütök?

A fertőző bűnök cinikus beismerése és azok nyilvános dicsegete, felmagasztalása az erkölcsstelenségnek és annak követendő példál való trónra helyezése — íme, ez is egyik éttappja az ország teljes korrumpálását célzó, a nemzeti gondolat és nemzeti érzés ellen viselt hadjártnak.

Nagy megpróbáltatás, ha a sors ilyen korszakot zudít egy nemzetre. Igaz, hogy az egész egy nagy nemzeti bottás következménye. A tartalékos hazaárulók, a szavazatukat eladottak bűne. Megundorodtak-e föle, megrémültek-e következményeiktől s van e elég erejük föllázadni saját bűnük ellen? Ezen fordul meg a jövőndő.

— Az iparhatósági megbízottak választása. A városi tanács már egy ízben kitzúzte az iparhatósági megbízottak választásának napját, de akkor az iparosok és kereskedők nem jelentek meg a kellő számban és ez a választás nem volt megjelthető. Ez oknál fogva a városi tanács e hó 21 én vasárnap délelőtt 11 órára ismét kitzúzte az iparhatósági megbízottak választásának idejét. A választás a városházánál lesz.

A munkapárt ülése.

Villámgyorsan alkotott törvények.

A képviselőház mai ülésének napirendjére kisebb javaslatok tárgyalása volt kitzúzva. Az ellenzék nem jelent meg az ülésen és a munkapárt is oly lassan gyülekezett, hogy háromnegyedtizenegy volt, mire a tanácskozást meg lehetett kezdeni.

Az ülés megnyitása után Beöthy Pál elnök egy papírlapról olvasva, a következőket mondotta:

— T. Ház! A magyar trón várományosa, Ferenc Ferdinánd főherceg a tegnapi napon ünnepelte születésének ötvenedik évfordulóját. A magyar nemzet dinasztikus hűsége uralkodójához és uralkodóházához való törhetlen ragaszkodása hagyományos. Ha azon szigorú alkotmányos érzésre valló tartózkodásnál fogva, a mellyel a trónörökös minden politikai vonatkozású közszerepléstől távol tartja magát, a magyar közélet tényezőinek nem is volt alkalma közvetlen érintkezésben állhatni ő császári és királyi fenségével, az ő egyénisége, kötelességérzete és az alkotmányos tényező hatásköreinek tiszteletbentartása a magyar nemzet rokonszenvével, reményteljes várakozását keltették fel az iránt, aki egykor hivatva lesz a magyar országgyűléssel együtt a törvényhozás kötelességét alkotmányosan teljesíteni. Gondolom, méltóztatik helyesnek tartani, hogy a Ház ily érzelmeinek ez ünnepélyes alkalommal kifejezés adassék és a kormány úján ő császári és királyi fenségének magas tudomására hozassék. Ehhez képest mondom ki a határozatot.

Az elnök ezután megtette előterjesztéseit.

Báró Harkányi János kereskedelmi miniszter a léva—nagyurányi helyiérdekű vasut engedélyezéséről nyújtott be javaslatot.

A bosnyák—hercegovinai vasuthálózat kiegészítéséről és az állami számvevőség szervezetének módosításáról szóló törvényjavaslatok harmadszori olvasása után áttértek a földmivelésügyi miniszter jelentésére, a földmivelésügyi tárca keretében és a vizkárosultaknál levő alkalmazottak biztosításáról. A jelentést vita nélkül elfogadták.

Hasonlóképpen vita nélkül megszavazták a Londonban kötött radiotelegraph egyezmény becikkélezéséről szóló javaslatot, az állami törvényhatósági vicinális és községi utakon az 1913. évi árvek által okozott rongálások helyreállításáról és építési munkálatairól szóló javaslatot.

A külkereskedelmi és külforgalmi viszonyok ideiglenes rendezéséről szóló törvényjavaslatnál Nimessny Mihály előadó beszéde után

Szilassy Zoltán szólalt fel, aki a magyar agriáriusokat védelmezte az osztrák merkantilisták támadásai ellen. Hosszasan polemizált Lán-czynak a delegációban mondott beszédével. Kivitei érdekeink nem olyan fontosak, hogy futnunk kellene a balkáni szerződések után.

Rendkívül nagy érdeke az országnak, hogy a Balkánról a orosz egészségügyi viszonyok között felnevelt állatokat be ne hozzák, mert azok itt állandó veszélyt jelentenek az egész ország állatállományára. Az állatárak az utóbbi időben tetemesen csökkentek. A husiparosok azonban még sem alkalmazkodtak a változott árakhoz, hanem a régi árakon mérték ki a húst. Már annyira elfajult a helyzet, hogy egyes vidéki városok kényszereszközökkel voltak kénytelenek fellépni a husiparosokkal szemben. Semmi értelme sem volna, hogy az állatbehozatal tilalmat visszavonják vagy gyengítsék.

Jól tudja, hogy a kormány is ezen az állásponton van, mégis kéri, hogy az osztrákoktól szított nyugtalansággal szemben tegyen a Ház előtt határozott kijelentést, hogy a jelenlegi állatbehozatali tilalmat továbbra is fenntartja. Szóvá teszi ezután azt a nagyértékű állatcsempészetet, amelyet a szerb és román határokon üznek. Például egy község hat lakosa egy év alatt 21000 juhot csempésztett át a határon. Azt is megállapította, hogy a száj- és körömfájást Szerbiából ilyen becsempésztett állatokkal hurcolták be.

Báró Ghillány Imre földmivelésügyi miniszter kijelenti, hogy az állatcsempészet dolgában már a belügyminiszterrel egyetértően dolgoztak ki egy törvényjavaslatot, amely ezt lehetőleg meg fogja szüntetni.

A javaslatot ezután általánosságban és részleteiben elfogadták.

Makóváros és környéke nagyérdemü közönségéhez!

A karácsonyi és újévi ünnepekre kitünő jó fehér és siller borok továbbá elsőrendü kőbányai sörök, legjobb palinkák, mindenféle minőségben. Rumok és tearumok. Legfinomabb liquerek kis és nagy mértékben legelőnyösebb árban IRTZ SÁMUEL özv. CÉGNEL szerezhetők be.

siller borok

továbbá elsőrendü kőbányai sörök, legjobb palinkák, mindenféle minőségben.

Rumok és tearumok.

Legfinomabb liquerek kis és nagy mértékben legelőnyösebb árban IRTZ SÁMUEL özv. CÉGNEL szerezhetők be.

A Columbiával kötött kereskedelmi és hajózási szerződés becikelyezéséről szóló javaslatot Niamessy Mihály, a szegedi közéleti tanács hatáskörének meghosszabbításáról szóló javaslatot Rakovszky Iván előadó beszéde után elfogadták.

Következett a Magyarország és Horvátország, Szlavónia és Dalmácia közt létrejött pénzügyi egyezmény meghosszabbításának és biztos alapokra fektetésének Magyarország és Horvátország között. A közjogi kiegyezések később mindig másként magyarázhatók, míg a gazdasági kiegyezés kétértelmű nem lehet soha. A javaslatot elfogadásra ajánlja.

A Ház ezután általánosságban és részleteiben vita nélkül elfogadta a javaslatot.

Az elnök: Ezzel a napirend minden tárgya kimerül, a legközelebb ülésre vonatkozólag tett előterjesztést. A Ház legközelebbi ülését holnap tartja meg, a melynek napirendjén a ma elfogadott javaslatok harmadszori olvasása szerepel és ezenkívül interpellációs nap lévén, Sándor János belügyminiszter felel Glesswein Sándornak a Székesfehérváron beüzent esperantista gyűlés ügyében beterjesztett interpellációjára.

A makói hagymakereskedelem kalózzai.

Görbe Imre városi képviselő nyilatkozata egy pesti újságíró előtt, a makói hagymakereskedelemlről.

A budapesti „Esti Újság“ című lap tegnapi számában igen érdekes cikk jelent meg. Görbe Imre makói városi képviselőtestületi tag mondja el e cikkben véleményét a makói hagymakereskedelemlről, mely vélemény: mi minden változtatás nélkül közlünk annál is inkább, mert hiszen mi is igen gyakran szóvá feltűnt azokat a kereskedelmi tulajdonságokat, melyeket a hagymakereskedelrovására elkövetnek.

Görbe Imre az „Esti Újság“ kiküldöttjének mondotta el a következőket, melyek élénken rávilágítanak a makói viszonyokra, de halljuk magát Görbe urat.

— Ha az ural egészen elszakoztatlanul beszélhetek — kezdette komolyan és méltósággal Görbe Imre — meg kell mondanom, hogy nekünk makóiaknak a hószed zsidó a nagy bajunk. Hószed zsidónak nevezük azokat, akik Oroszországból, meg Galiciából jönnek ide és teljesen tönkretesznek bennünket. De nemcsak minket, hanem a magyar zsidókat is akiknek éppen annyit ártanak, mint nekünk.

— Ezek az emberek meghallották, hogy a makói hagyma milyen jó, mennyire szeretik mindenütt a világon, idejöttek és ellepték a piacot, van belőlük vagy ötszáz család. A legtöbben évekig itt maradnak, akad, aki a honosságát is megszerzi, de a legtöbben csak rövidebb ideig dolgoznak, sőt van olyan is, aki idejön, hat hónapig kereskedik, aztán elmegy és soha többet nem látjuk. Csak amit okozott, a kárt érezzük még azután is sokáig.

— Ugyancsak ezek az orosz és galicia zsidók rendszerint Oroszországba és Galiciába adták el a hagymát. Nem készpénzzel fizetnek, harminc napra kell adnunk az árut. Mi elküldjük a hagymát, a harminc nap elteltével a pénzt nem kapjuk. Hiába várunk, a pénz nem érkezik s mi kénytelenek volnánk pörölni. De aki egyszer megpróbálta, nem indít több pört Oroszországban. Először is itthon közjegyzőhöz, konzulhoz és még száz más hatóságokhoz kell szaladni s az mind pénzbe kerül. A pör vitele is pénzbe kerül s a végén nem győzünk addig élni, hogy kivárhassuk az ítéletet. Ez nap nap után előfordul, rengeteg kárt okoz a makói parasztságnak és mégis ez a kisebbik baj, a mely a hószedektől származik.

— Sokkal borzasztóbb az, amit itt a piacon visznek véghez. Valamennyien egyetértésben vannak és ilyen módon mindig ők határozzák el, milyen legyen a hagyma ára. Megálapi ottuk hitelen, hogy így dolgoznak.

— Összel, amikor a parasztság behordja a hagymát, a hószedek levelet írnak a külföldi megbízóknak, hogy nagyon sok a hagyma, néhány hét múlva sokkal olcsóbb lesz, egyelőre ne jöjjenek és ne adjanak megbízást sem ügynökeiknek a vásárlásra. A célt elérik: egy lélek nem jön, hogy megkérdezze, mi a hagyma ára.

— A gazdagabbak és akik már tudják ezt a játékot, nyugodtan várnak, de nem várhat az az ezer és ezer szegény termelő, akinek égetően kell a garas, akit zaklatnak a hasznobérért, meg az év közben felgyűlt adósság miatt és aki maga megy kínálni a portékáját. Akár a hószedhez megy, akár máshoz, a hagymáért nem kap többet másánként két-három koronánál, kit hogyan lehet becsapni. Az olcsó árnak hira fut és néhány héten át megmarad az a gyilkos ár. Ezalatt rengeteg hagyma kerül a raktárakba s a mikor a hószedek így ellátták magukat, kezdődik a játék másik fele.

— Egyszerre csak megjelennek a hagymapiacra. Öten hatan járják a vásártérrel és nagy zajjal, föl-fölfőn szedegetik a hagymát. Ettől is, attól is vesznek egy-egy keveset és alku nélkül megadnak minden árat. Egy nap alatt fölverik a három koronás árat tíz tizenöt koronára: ez az az idő, a mikor a raktárakban összegyűjtött olcsó árut méregdrágán tovább adják. És ezt a játékot évenként tízszer is megcsinálják...

Eddig a Görbe Imre nyilatkozata. Hogy miként lehetne segíteni ezen a bajon az is meg van írva ebbe az újságba, csak hogy ezt a „Makói Független Újság“ már jóval előbb megírta s mulhatatlanul szükségesnek hangoztatta. Az egyedüli segítségi mód a makói hagyma Lloyd megteremtése.

A Hagyma-Lloyd célja körülbelül az volna, a mi a tőzsdebiróság: minden vitás ügyben döntene. Megállapítaná a hagyma minőségét és az egyes ügyletek tisztességes voltát is ellenőrizné, mert a tanyai parasztok között bizony igen sok az olyan, aki nem ért az üzlet ravasz fogásaihoz és akit a tág lelkiismeretű ügynök tetszése szerint fosztogathat.

A hagyma Lloyd amolyan választott bíróság volna amelyben termelők és kereskedők egyesül-
nének becsületes érdekeik védel-

mére. Az egyesülésnek több értéket és erőt pedig az adna, hogy a város magisztrátusának és az egyéb hatóságoknak a képviselői is benne volnának az új testületben.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár december 20 Szombat Rómka Thofil vt. Protestáns Teofil Görög orosz december 7 Ambrus ea. Nap kel 7 óra 46 perokor nyugszik 4 óra 08 perkor.

Időjárás. A budapesti meteorologiai jelentése szerint a következő: Hideg idő várható, e véte havazással. Sürögnyprognózis: Hideg elvéte csapadék. Dali hőmérséklet 20 C.

— Baltházár püspök beteg. A napi sajtó már megemlékezett arról, hogy Baltházár Dezső református püspök napokkal ezelőtt difteritiszben megbetegedett. Mint Debrecenből jelentik a püspök betegsége tegnap skarláttal és veselobbal komplikálódott. A difteritisznek ilyen komplikációja gyermekek-nél igen gyakori és veszedelmes. A tapasztalat azt igazolja, hogy felnőtteknél, bár a legtrikább az ilyen eset, de annál veszedelmesebb. Baltházár püspök állapota is igen súlyos.

— Kinevezés. Markovics Manó dr. főispán ma Boros Izso megyei iktatót vármegyei irodai igazgatóvá nevezte ki. A főispán kinevezése egy minden tekintetben érdemes tisztviselőt ért Boros Izsóban, ki hosszú idő óta szorgalommal és becsületességgel látta el hivatalát a megyén.

— A békéscsabai mandátum. Békéscsabáról jelentik, hogy a parasztpárt mai ülésén Vázsonyi Vilmos képviselő ajánlatára egyhangulag Purjeszt Lajost, a „Világ“ felelős szerkesztőjét s a Budapesti Újságírók Egyesületének főtitkárát jelölte. A Szemere Miklós jelöléséről szóló hír teljesen alaptalan. A munkapárt jelölje Beliczey Géza földbirtokos. Más helyi jelölt nincs. Mint értesülünk, Purjeszt Lajos a jelölést pártunkon kívül ellenzéki programmal elfogadta s támogatására már holnap reggel több ellenzéki képviselő érkezik a kerületbe. Szombaton lemegy Csabára Vázsonyi Vilmos is, Károlyi Mihály gróf pedig vagy személyes agitációval támogatja Purjeszt jelöltségét, vagy pedig elháríthatatlan akadályoztatás esetén levélben fogja felkérni a csabai kerület függetlenségi választóit, hogy Purjeszt, mint az egyesült függetlenségi párt jelöltjét, minden erejükkel támogassák. Ennek a jelölésnek ma, amikor a kormány reakciós izú javaslatát tárgyalja a Ház, kétszeres a jelentősége, mert Purjeszt Lajos a hiriapírók erkölcsi testületének exponált vezérembere s így a csabai parasztpárt jelölésével szinte timentéssel azzal, hogy a közvélemény, ha szabadon nyilatkozhatik meg, elismeréssel adózik a sajtó munkásainak.

— A munkásbiztosító reformja ügyében Csanádvármegye törvényhatósága felírt a miniszterhez. A miniszter ma választott a felíratra s több általános értelmű frázis keretében azt izente a vármegyének, hogy a munkásbiztosító reform tervzetén dolgoznék a miniszteriumban s legközelebb tető alá kerül ez a munka is, hogy

milyen lesz s mennyire fogja mentesíteni az iparosokat a munka-
késbiztosítási járuléktól, azt még talán a miniszter se tudja, de azért igenis megígérte, mert mi könnyebb, mint egy miniszteri ígért.

— Anyaköngvi hírek. Elhaltak: Szabó Péter 86 éves, Martonosi Rozália Igaz Istvánné 73 éves, B. Szűcs Sámuel 10 hónapos, Igaz János 73 éves korában.

— Talált tárgyak a rendőrségen. Makóváros rendőrkapitányi hivatalánál kisebb mennyiségű talált pénzt, két libát és néhány száz deszkát őriznek, melyeket igazolt tulajdonosaik a 8 nap alatt a hivatalos órák idejében vehetnek át.

— Legfinomabb, elszakíthatatlan francia „Mim“ férfi gummi-óvszer 1 tucat 2 korona 50 fillér, 2 tucat 4 korona 50 fillér, 3 tucat 6 korona. Portó 30 fillér.

„Hez“, Budapest, VIII. Kőfaragó-utca 7. Diszkrét székfűtés.

A MAKÓI PIACRÓL.

Erosen drágul a hagyma.

Nemcsak az időjárás szilárdult ma meg, hanem a hagymaárak is, amire bizony nagyon elkészültek úgy a kereskedők mint a hagymakereskedők, mert a kereskedők megint tartózkodók s nem igen adják az árujokat.

A gabonapiac is meglehetősen szilárd volt. A buza métermázsájáért Makón 20 koronát, Budapesten 22 koronát fizettek.

Amit előre megjósoltunk az be-
következett. A kukoricauzóra a legszemtelenebb módon felütölte fejét a makói piacon. Ma már 13 koronát is fizettek a kukorica métermázsájáért, holott Budapesten 11 korona 50 fillér volt a kukorica métermázsája. A hatóságnak talán mégsem volna szabad közömbösen nézni a makói fogyasztó közönség illetlen kiuzsorázását s valami módot kéne találni a közönség érdekeinek megvédésére s az uzóra letörésére.

A hagymapiacra meglehetősen élénkség uralkodott. A vörshagyma métermázsájáért 9 koronát sőt itt-ott 10 koronát is fizettek. A fokhagyma métermázsájáért 50 koronát, a dughagymáért pedig 30 koronát fizettek.

Vasárnap este 10 órakor

tombola-estély a Korona kávéházban.

Gyönyörű szép és rendkívül értékes nyeregmentárgyak lesznek kisorsolva. Puresi Károly hangversenyez.

Sürgös figyelmeztetés!

Ha Watszer, pipe-eszappan, kozmetikai, arc- és szájpolási, háztartási, hajápolási és általában mindenféle a kozmetikába vágó cikkeket a legjobbat a legjobbakat olcsóbban a legolcsóbbnál akarja megszerezni, úgy kérje a harmadik kiadásban most megjelent „ILLATSZER ÉS HÁZTARTÁSI ÉRTESÍTŐNKET“ melyet ingyen és bérmentve küld:

„HEZ“ Illatszert- és háztartási cikkek szaküzlete nagyban és kicsinyben Budapest, VIII., Kőfaragó-utca 7 sz.

Leforrázott szerető.

Beszűt állt rajta, mert elhagyta.

A megcsalt és hűtelenül elhagyott szerelmesek fegyvertárában nem az utolsó helyen szerepel a bosszu, amelynek különös válfajai vannak. Rendszerint vitriollal dolgoznak ezek a szomorú, szerencsétlen szerelmek. Azokban nem mindenki tudja megszerezni ezt a maró folyadékot. Suhogyi Mária nyiregyházi cselédeány például forró vizet használt viiról helyett. Lehet, hogy így is eredményes munkát végzett.

Suhogyi Mária már hónapok óta udvarolt Feledi Gáspár. Nap nap után ellátogatott kedveséhez. — A legény — így tapasztalta ezt Mária — az utóbbi időben elhidegült. Nem jött minden nap és ha jött, gyorsan távozott. A leány kudarcai kezdte az okokat. Nem sokáig kellett keresni. Feledi egy másik leánynak tette a szepet, akinek házasságot ígért. A szegény, megcsalt leány bosszút esküdött a legény ellen.

Feledi Gáspár nemrég tudatta Máriaival, hogy vége köztük mindennek és nem megy többé hozzá. A leány véaképpen elkeseredett. Megízente Feledinek, hogy még legalább egyszer menjen el hozzá búcsuzás miatt. Feledi — ezt soha el nem feledi — elment. Tegnap este kopogtatott be a leányhoz, aki azonban a sarokból leste a fiut. Mikor a csalfa ember a konyhában volt, akkor Suhogyi Mária előugrott rejtkehelyéből és egy fazék forró vizet zudított a legény arcába, azután elfutott.

Feledi Gáspár oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy felgyógyulásához nincs remény!

Borzalmas vasalás.

Mikor a gyermekeket magukra hagyják.

A szülők által magukra hagyott gyermekek már sok és nagy katasztrófának voltak okozói. Mindennek dacára az emberiség nem okul a mindennap olvasható rémes eseményeken, gyermekeiket magukra hagyják, kik minden felügyelet nélkül a legborzalmasabb dolgokat követik el.

Ilyen esetről értesít most bennünket fehérvári levelezőnk a következőkben:

A gyermekész kicsinységének és a szülői gondatlanságnak párosulásából folyólag rémes eset történt Bicskén.

Folyó hó 16-án reggel Komlós Imréné vasalta ruhaneműt s közben ki kellett mennie a sertéseket etetni. A vasalót a tűzhelyre tette.

Alig hogy kiment, borzalmas gyermekkiáltást hallott a szobából. Rosszat sejtve, visszament, hol a legnagyobb rémtüetére látta, hogy 6 éves Gyula fia másfél éves kis öccsén annak ingét vasalta s így a kis gyermek mellét és hasát összeégette. Az anya kétségbeesetten szabadította meg a testvéri szeretet iyetén nyilvánulásától kis fiát. Az égési sebek súlyosak, életveszélyesek. A kis Szijjártó Komlós Gyula így akarta kis öccsét széppé tenni, ami igen könnyen életébe kerülhet testvérkéjének.

A kis gyermek égési sebei oly súlyosak, hogy felgyógyulásához nem fíznek reményi az orvosok.

IRODALOM.

A nyugat. *Ignotus, Ady Endre és Fenyő Miksa szerkesztésében* megjelenő szüpirodalmi folyóirat 1913. évi december hó 16 i 24 ik száma a következő igen érdekes tartalommal jelent meg! *Tartalom*: Babits Mihály: A Gólyakalifa (Regény.) Nagy Zoltán: A Szépséghez (Vers.) Schöpfung Aladár: Rudnyánszky Gula. Boross László! Levél egy orvostanárhoz. Ottó királyról Kaffka Margit: Ünnepe előtt (Novella.) Ady Endre: Hatvány Lajos problémája. Tersánszky Józsi Jenő: Versek. Laczkó Géza: Német maszlag török áfium (Regény. Vége.) Ady Endre: Élet helyett órák (Vers.) Műmelléklet: Berény Róbert rajza. *Figyelő*: Bródy Miksa: Biró Lajos: Az utolsó csók. Babits Mihály: A híresek. Nagy Lajos: Nadas Sándor. Éjjeli muzsika. Füst Milán: Jászay-Horváth Elemér: Gyöngvők és könnyek. Szabó Ervin: Két regényről. Bálint Aladár: Zicny Mihály erotikusrajza. Bálint Aladár: Az Erast-muzeum csoportos kiállítása. Bálint Aladár: Thomán Szigei Són trió második hangversenye. Moly Tamás: Karl Kraus. Böllőni György: Berény Róbert rajza. Ignotus: Finis Hungarie. Szerkesztőség és kiadóhivatal: IX., Lónyay-utca 18. Előfizetési ára: Egy évre 24 k. félévre 12 k. egyes szám ára 1 k. 20 fill. Megjelenik minden hónap 1-én és 16-án. Muatványszámot kívánásra díjtalanul küld a kiadóhivatal.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(241)

44. fejezet.

Az estrom.

— Ismétlem, mondá elfojtott haraggal, egyetlen szót sem arról, a mi itt történt, még férjének sem, megériette: még férjének sem, különben leánya halott!

— Nyomorult! susogta Boriska mély megvetéssel s felőli talpig végigmérte a távozó halottrablót.

45. fejezet.

A férj gyanuja.

A Svábhegyen báró Bodor Geodeon császári királyi huszárkapitány volt a Pétsyék villaszomszédja. A kapitány felesége séta közben megismerkedett Pétsyénével s az asszonyok révén a férfiak is összebarátkoztak.

A huszárkapitány igen művelt és szeretetreméltó ember volt.

Sokat utazott, sokat látott, halott; de sokat olvasott is, s így az ő társaságában kellemes volt lenni.

Pétsy Dénes őszinte barátságot táplált a kapitány iránt és ez iparkodott jó barátja lenni annak a szerencsétlen gazdag embernek, ki elrabolt leánya miatt folyton folyvást busul, kinek e szerencsétlenség folytán a felesége is eszelős volt.

Boriska gyógyulásán tehát őszintén örvendett a báró Bodor család. A báróné maga iparkodott Boriskát szórakoztatni, s napról-napra nagyobb öröm fogta el, mi dőn Boriska arczát újra élénkületi, pirosodni látta.

Szóval báró Bodorék napos vendégek voltak Pétsyéknel és viszoní

Ugyanazon a napon, melyen. Korbay csalárd módon Boriskával a „Hotel Garni“ ba kocszított, báró Bodor huszárkapitány a koronaherceg-utczában találkozott Pétsy Dénessel.

— Hová, hová? kérdé a kapitány már messziről s barátságosan kezét nyujtott Dénesnek.

Dénes melegen megszorította igaz barátja jobbát.

ERENIE
MOZGÓKÉP SZÍNHÁZ.

Szombaton, december 20-án este 8 órakor és vasárnap, 21-én délután 4 és este 8 órakor

Büvösszemű Bajadér
Művész-regény 3 felvonásban.

Móric erkélyén.
Kacagtató.

A vidra.
Természeti felvétel.

Rajos csoport.
Cirkuszi attrakció.

A hús fekhely.
Komikus.

Tisztelettel

AZ IGAZGATÓSÁG.

Táncitanítási felhívás.

Az Érdeky tánciskolában a téli táncanfolyam 1914. évi január hó 1-én megkezdődik.

Ezuton értesítelnek az igen tisztelt szülők és a tánckedvelő ifjuság, hogy ezen a táncanfolyamon az eddigi táncokon kívái a legújabb táncok is, mint Boston, Two-Steep (tustep) taníttatni fognak. Beiratkozni már lehet.

Mindenki muzsikálhat
WAGNER „HANGSZER-KIRÁLY”
különleges elsőrendű hangszereivel
BUDAPEST, JÓZSEF-KÖRUT 5. (Telefon)
Varázshogedi, felszereléssel 6 korona.
Csodaráztrombita, erős rézből 6 kor.
Harmonika, táncz részére 10 korona.
Varázsfuvola, ajándékkal 4 korona.
Óriási beszélőgép, kottákkal 40 kor

Javítási szakműhelyek
A milánói, párisi és londoni kiállításon aranyéremmel és érdemkeresztel ki-tüntetve. Fényképes árjegyzék ingyen.
Óvás! Ügyeljen a „WAGNER” névre és a 15-ös házszámra.

Hagymaföld és herének való

első rendű alkalmas földek kaphatók Iritz Miksánál.

— Haza megyek, kedves Gida, felelte Dénes. Dolgaimat elvégeztem s megint a kis feleséget lehetek. Te még nem jössz?
— Még nem, a kaszárnyában délután is dolgom lesz s ma a „Vadászkürt”-ben ebédelek. Szeretném, ha velem tartanál.
— Boriska vár és tudod, milyenek az asszonynak!
— Tudom. Különösen akkor neheztelnek, ha ebédre várják az embert és elmaradunk. Most az egyszer azonban vedd magadra a kis feleség durcasságát, mind a kettőtök érdekében óhajtának neked valamit mondani.
— No, no, még megijesztesz! mondá Dénes tréfásan.
— Velem tartasz?
— Ha érdekeben történik, nem utasíthatom vissza legjobb barátom meghívását.
Pétsy Dénes és báró Bodor Gida így kerültek egytve a „Vadászkürt” vendéglő egyik fülkéjébe.
— No, mit akarsz mondani? kérdé Pétsy, miután a fülkében helyet foglaltak.
— Mindennek előtt azt kérdezem tőled, igaz barátodnak tartasz-e?
(Folyt. köv.)

ÉPÍTŐ ÉS KÖMÜVES MESTERI VIZSGÁT LETENNI SZÁNDÉKOZÓK FIGYELMÉBE.

Az új ipartörvény úgy az építőmestert mint a köművesmestert oklevél megszerzése és jogosultsága körül fontosabb újítást hoz be. E célból, valamint a téli hónapokra való tekintettel elhatároztam, hogy úgy a budapesti építőmestert mint bármely helyen leteendő köművesmestert vizsgára, valamint az építőmestert vizsgával esetleg kapcsolatos elővizsgára készítsek elő.

E ököszítésem alaposága és a jóltek törekvése mellett tanfolyamom kizárólagos sikerre vezet. Vidékieknek minden körülmény tekintetbe vételével igen kedvező. A jelentkezések számára és a rendelkezésre álló tanulmányi idő rövidege folytán minden jelöltnek érdekében áll a mielőbbi jelentkezés, mivégből e tárgyban a nap bármely szakában értekezhetni aulirotnál. Levélbeli megkeresésre azonnal válaszol.

DR REGDON ISTVÁN ÉPÍTÉSZ
SZEGED, Jókai-utca 12.

Zeitler Rudolf és társai gőzmalom és jéggyár részvénytársaság Makó.

Ajánlja elsőrendű minőségű lisztjeit, korpát, decét, magdarát, tengeri darát és kását, valamint

fűszereket a legolcsóbb napi áron.

Detailélarusítás malmi üzletben, színházzal szemben, Ott Károllyal szemben és a Takarékos épületben levő üzletekben.

Vámörzés és csere a legjutányosabban eszközöltetik.

ÉRTESÍTÉS. Saját termésű teher és siller xx xx xx xx xx

HOMOKI BORT,

ugyszintén saját főzésű
TÖRKÖLY és SZILVA pálinkát, édes italokat és erős RUMOT teához literenként kimérve, házhoz szállítva olcsóért árusítom. **BARANYAI JÁNOS,**
Szegeci-utca.

Kitüntetést nyert, hitelesített
tolósúlyu lízedesmérleg
pontos és erős, 100 kg.tól 750 kg.-ig.
Minden üzlet díszé az ilyen mérleg.
Főülmulja az eddig létező összes mérlegeket, amiről vevők bármikor meggyőződhetnek

HALÁSZ Á. gépraktárban Makó, Kossuth utca, II. szám.

Fontos értesítés! Tisztelettel értesítjük a nb. közönséget, hogy illatszer és háztartási üzletünket a folytonosan emelkedő forgalom akadálytalan lebonyolítása céljából kénytelenek voltunk tetelesen megnagyobbitva át helyezni: **Budapest, VIII., Köfaragó-u. 7. sz. alá,** ahol ezentul mindennemű szakmánkba vágó igényeket továbbra is a legkifogástalanabbul elégíthetünk ki.

Figyelem! Tekintve, hogy reményünket i. t. vevőközönségünk b. pártfogásával minden tekintetben valóra váltotta, amit mi viszont méltóképen honorálni akarunk, elhatároztuk, hogy ezentul minden hónapban **egy ingyen bevásárlási napot rendezünk.** Minthogy ezen tételleit itt részletezni helyszüke miatt nem lehet, kegyeskedjék erre vonatkozó részletes körlevelünket kérni, melyet a most megjelent 24 oldalas illatszer és háztartási értesítőnkkel együtt kívánatra bárhová ingyen és bérmentve megküldünk. **„H E Z” illatszertár és háztartási cikkek szaküzlete**
Címünk: **Parfumerie „H E Z”**
Budapest, VIII., Köfaragó-utca 7. szám.

Rendkívüli feltűnést keltenek Pártos E. és Társa áruház

ujjonnan bevezetett áruai, eddig nem létezett olcsó árai.

Női himzett ingek	1 korona 98 fillér.
Női háló kabátok	1 „ 98 „
Női háló ingek	1 „ 98 „
Női nadrágok schiffonból	1 „ 98 „
Női nadrágok pargetből	1 „ 98 „
Diszes párnák	1 „ 98 „
Schiffon alsók	1 „ 98 „

Bluzok, aljak, pongyolák, reform ruhák, kostümök, leány ruhák, leány és női felöltők, női kalapok, eredeti párisi modellek.

Gyászárukban állandóan nagy választék!
Valódi szörme gallérok, muffok kizárólagos raktára.

Értesítés. Tévedés elkerülése miatt a n. é. közönség tudomására adom, hogy a **Próféta vendéglőben** minden változatlanul van és rendelkezésére áll a n. é. közönségnek. **A társadalmi körnek külön szoba áll rendelkezésre**
IRITZ SÁMUEL özv. CÉG.

Sertés perzselésre száraz szalma, apró-jószágnak és soványdisznónak kifőzött törköly a legolcsóbb árban kapható
IRITZ SÁMUEL özv. CÉGNÉL.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszerházakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzótt **JOHANN MARIA FRIN** Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzótt kölnivizet, kölniviz-poudert és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselete:

HOLCZER EMIL ZOLTÁN, Budapest, VIII. ker. Szigetvári-u. 16. sz.

egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli, hol szerezhető be az eredeti minőség. :-:-

Nyomatott a „Makói Független Újság” villanyerőre berendezett műintézetében Makón.